

2015

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja

ZINNESIS

JĀNVĀRIS

Muzejs akreditēts uz nākamajiem 10 gadiem

Latvijas Republikas Kultūras ministrija, pamatojoties uz KM Muzeju akreditācijas komisijas un Latvijas Muzeju padomes atzinumiem, 2015. gada 5. janvārī lēmusi akreditēt Latvijas Nacionālo vēstures muzeju uz nākamajiem desmit gadiem un izsniegusi muzejam akreditācijas apliecību (attēlā).

Iepriekšējās akreditācijas periodā (2005-2014) LNVM apmeklējuši 413 429 interesenti, savukārt muzeja krājums papildināts ar 104 365 jaunieguvumiem.

Pašlaik LNVM krājumā ir 782 018 priekšmeti, no kuriem 93% iekļauti pamatkrājumā, savukārt kolekcijās esošo priekšmetu skaits pārsniedz vienu miljonu. Muzejā strādā 103 darbinieki.

Latvijas Nacionālais Vēstures muzejs
Lāčplēša iela 106/108, Rīga LV-1003, tālr. 67223004, E-pasts: museum@history-museum.lv

NODAĻAS:

LATVIJAS NACIONĀLAIS
VĒSTURES MUZEJS (LNVM),
Latvijas Nacionālā vēstures muzeja
pamateksponācija un izstāžu zāles
Brīvības bulvāris 32, Rīga,
LV - 1050 Tālr. 67221357
E-pasts: info@history-museum.lv

LNVM nodaļa „DAUDERI”,
Sarkandaugavas iela 30,
Rīga LV-1005
Tālrunis: 67391780
E-pasts:
anna.zeibarte@history-museum.lv

LNVM nodaļa ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKAIS
MUZEJPARKS
Āraiši, Amatas novads LV 4140;
Tālrunis: 64107080
E-pasts: araisi@history-museum.lv,
agnese.ramata@history-museum.lv

LNVM nodaļa LATVIJAS
TAUTAS FRONTES MUZEJS
Vecpilsētas iela 13/15, Rīga,
LV-1050, tālrunis: 67224502
E-pasts: tfm@history-museum.lv

WWW.LNVM.LV

Izstādes

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS, pamatekspozīcija un izstāžu zāles Rīgā, Brīvības bulvārī 32

laiks: līdz 2015. gada 1. martam.

- izstāde „Dzintars – Baltijas jūras dārgakmens”.

pastāvīgā ekspozīcija

- „Latvijas senvēsture”
- „Latvijas Republika. 1918. – 1940.”
- „Totalitāro okupācijas režīmu represijas pret Latvijas iedzīvotājiem. 1940.-1953. gads”.
Atvērtas nodarbību telpas skolēniem muzejpedagoģiskajām programmām „Senā skola”, „Viduslaiku bruņinieki” un citām aktivitātēm.

vieta: LNVM nodaļa „DAUDERI”

laiks: no 3. decembra līdz 2015. gada 23. janvārim.

- Meksikas mākslinieka Horhes Marina (*Jorge Marín*) grafikas darbu izstāde „Ķermeņa valoda”.

laiks: līdz 2015. gada 31. janvārim.

- izstāde „Pēc zemes, taisnības un gaismas”.

pastāvīgās izstādes

- „Divas dienas Kārļa Ulmaņa dzīvē”, „Gaida Graudiņa kolekcija”, „Dauderu” vēsture”.

LNVM izstādes ārpus muzeja

Izstāde „Latvija Brīvības cīņu laikā. 1918.–1921.”

vieta: Latvijas Republikas Saeimas bibliotēka | laiks: līdz aprīļa beigām

CEĻOJOŠĀS IZSTĀDES

Izstāde „Ceļā uz Latvijas brīvību”

vieta: Rīgas 41. vidusskola | 12. – 16. janvāris

Izstāde „Baltijas brīvības ceļš”

vieta: Skrīveru vidusskola | laiks: 12. – 16. janvāris.

vieta: Kalnu vidusskola | 19. – 23. janvāris.

vieta: Zvejniekiema vidusskola | 26. – 30. janvāris.

LNVM PRIEKŠMETU DEPONĒJUMI

Moesgård muzeja Orhūsā (Dānija) jaunās ekspozīcijas sadaļā „Vikingi ceļo” starp laikmeta vēstures liecībām no vairāku Eiropas muzeju kolekcijām ir apskatāmas senlietas no Latvijas Nacionālā vēstures muzeja krājuma. Uz pieciem gadiem deponēti 27 priekšmeti no Daugmales lībiešu arheoloģiskā materiāla. Senlietas no Daugavas lejtecē esošā Laukskolas kapulauka atspoguļo dažādu kultūru mijiedarbību aizvēsturē. www.moesgaardmuseum.dk

Pasākumi

vieta: LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS, pamatekspozīcija un izstāžu zāles Rīgā, Brīvības bulvārī 32

Ģimenes dienas nodarbība „Kas ir muzejs?”

laiks: 17. janvāris, plkst. 12.00.

Turpinot aizsākto tradīciju, Latvijas Nacionālais vēstures muzejs arī 2015. gadā reizi mēnesī rīkos nodarbības ģimenēm ar bērniem, mudinot brīvo laiku pavadīt kultūrvēsturiskā, izglītojošā vidē.

Pirmajā nodarbībā 17. janvārī bērni uzzinās, kādu profesiju pārstāvji strādā muzejā un kāds darbs tiem jāveic? Ko īsti dara muzeja vēsturnieki, arheologi, etnogrāfi, numismāti, restauratori, mākslinieki, muzejpedagogi

(skolotāji), un cik darbinieku strādā Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā? Un kāpēc muzejs ir interesants un nepieciešams arī mūsdienās – 21. gadsimtā?

Par ģimeni šo nodarbību kontekstā muzejs uzskata pirmsskolas un jaunāko klašu bērnus, kurus pavada pieaugušie (vecāki, radnieki, draugi).

Maksa par līdzdalību cikla „Muzejs ģimenei” pasākumā - 3,56 EUR (neatkarīgi no ģimenes locekļu skaita).

*Attēlos:
LNVM darbinieki.
Fotogrāfs Roberts Kaniņš,
LNVM.*

Bezmaksas apmeklējums

31. janvārī interesenti aicināti bez maksas apmeklēt LNVM ekspozīciju un izstādes Rīgā, Brīvības bulvārī 32 no plkst. 10.00 līdz plkst. 17.00.

Muzejam pašlaik piecas adreses

Pēc aiziešanas no Rīgas pils uz tās renovācijas laiku, Latvijas Nacionālajam vēstures muzeja administrācija, krājuma departamenti un nodaļas, kā arī pats krājums atrodas Rīgā, Lāčplēša ielā 106/108, kur atjaunota apmeklētāju pieņemšana un pakalpojumu sniegšana krājuma izmantošanas sakarā. Savukārt LNVM ekspozīcijas un izstāžu zāles, konferenču zāle, nodarbību telpas muzejpedagoģisko programmu īstenošanai atrodas Rīgā, Brīvības bulvārī 32 (kādreizējās Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātes telpās).

LNVM nodaļa „Dauderi” atrodas Rīgā, Sarkandaugavas ielā 30, bet LNVM nodaļa Āraišu arheoloģiskais muzejparks – Amatas novadā. Nesen LNVM pievienotais Tautas frontes muzejs atrodas Rīgā, Vecpilsētas ielā 13/15.

„Dzintars – Baltijas jūras dārgakmens” apskatāma līdz 1. martam

Izstādē atainota dzintara izplatība un tā atrašanās vietas Latvijas teritorijā, iezīmētas reģionālās „dzintara krustceles” un lielie Dzintara ceļi, aplūkoti dzintara apstrādes prasmju mantojums un pēctecība, dzintara nozīme latviešu folklorā.

LNVM – lielākais Latvijas teritorijā atrastā arheoloģiskā un etnogrāfiskā dzintara kolekciju glabātājs, to veidoja sadarbībā ar nodibinājumu „Rīga 2014”.

Tautas frontes muzejs iekļauts LNVM

13. janvārī darbu atsāks Tautas frontes muzejs, kas turpinās darbu kā Latvijas Nacionālā vēstures muzeja sastāvdaļa.

Pagājušā gadā biedrības „Tautas frontes muzeja sabiedriskā padome” vairākums nolēma muzeja ekspozīciju dāvināt LNVM un ēku atdot valstij muzeja funkciju nodrošināšanai. Tautas frontes muzejā apskatāmie priekšmeti un dokumenti vēsta par Latvijas tautas neatkarības centieniem 20. gadsimta nogalē. Interesenti var iepazīties ar dokumentiem, fotogrāfijām, kinohronikām, kas ataino Atmodas laika vēsturiskos procesus, notikumus un to dalībniekus. Muzejs glabā vēsturiskās liecības par lielāko Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas perioda tautas kustību – Latvijas Tautas fronti. 2013. gadā saistībā ar LTF dibināšanas 25. gadadienu muzeja ekspozīcija tika atjaunota un modernizēta.

Foto: kulturaskarte.lv

Cikla „Muzejs ģimenei” pasākumi 2015. gadā

Turpinot aizsākto tradīciju, Latvijas Nacionālais vēstures muzejs arī 2015. gadā reizi mēnesī rīkos nodarbības ģimenēm, mudinot vecākus un bērnus brīvo laiku pavadīt kultūrvēsturiskā, izglītojošā vidē. Cikla nodarbības notiks Brīvības bulvārī 32, sestdienās, sākums plkst. 12.00. Tās vadīs pieredzējušas un atsaucīgas muzejpedagoģes, kuras seno lietu stāstus vērtīs saprotamus mazajiem vēstures pētniekiem.

Katra nodarbība būs kā ceļojums laikā, kurā ar interesantu stāstu un āķīgu uzdevumu palīdzību bērni uzzinās daudz interesantu faktu par dažādiem vēsturiskiem notikumiem, varēs apskatīt tādus muzeja kolekciju priekšmetus, kuri ekspozīcijā nav izstādīti. Cikla „Muzejs ģimenei” norises tematiski aptver etnogrāfiju, arheoloģiju un vēsturi.

Pasākumu programma:

17. janvārī – „Kas ir muzejs?”

21. februārī – „Kā dzīvoja senie ļaudis?”

21. martā – „Pavasari gaidot”

18. aprīlī – „Stāsti par modi”

16. maijā – „Muzeju nakts 2015” tematikas ietvaros

12. septembrī – izstādes “Rīgas pilij – 500” ietvaros

10. oktobrī – „Senajā skolā”

14. novembrī – „Mana Latvija”

12. decembrī – izstādes „Ceļā uz latviešu tautu” ietvaros.

Attēlā: nodarbība bērniem LNVM. Fotogrāfe Zane Lāce.

„Dauderos” izstāde par latviešu izceļošanu

Līdz janvāra beigām LNVM nodaļā „Dauderi” apskatāma izstāde "Pēc zemes, taisnības un gaismas". Tajā eksponēti materiāli par latviešu izceļošanu uz Brazīliju 19. gs. beigās, uz Krieviju 19. gs. otrajā pusē un 20. gs sākumā, kā arī "veclatviešu" emigrāciju uz ASV 19. gs. nogalē. Izstāde tapusi sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, Latvijas Valsts vēstures arhīvu, Brazīlijas latviešu draugu biedrību, topošo muzeju un pētniecības centru "Latvieši pasaulē".

Attēlā: fragments no izstādes materiāliem. Fotogrāfe Anna Zeibārte, LNVM.

2015. gadā – jaunas izstādes

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs šogad turpinās izstāžu darbību gan savās pašreizējās ekspozīciju un izstāžu zālēs, gan veidojot ceļojošās izstādes, kas aplūkojamas izglītības un sabiedriskajās iestādēs Latvijā. Rīgā, Brīvības bulvārī 32 no 7. maija būs

aplūkojama izstāde „Rīgas pilij - 500”, no 29. oktobra izstāde „Ceļā uz latviešu tautu”. Turpat mazajā zālē no 1. jūlija būs skatāma izstāde „Latviešu strēlnieku bataljoniem – 100”, no 29. oktobra „Jānim Krēsliņam – 150”. Attēlā: Rīgas pils 20.gs. sākumā. Pastkarte. LNVM krājums.

Jaunumi suvenīru klāstā

Muzeja veikalā Brīvības bulvārī 32, kur iegādājamas gan LNVM publikācijas, gan sadarbībā ar „NicePlace Latvia” tapušie suvenīri, pašlaik nopērkamas arī aproces ar latvju zīmēm un zīmuļi ar etno piesitienu.

Aproces piegādā Buduart.lv - <http://ejuz.lv/13m>,
zīmuļus ražo Paperella.lv
<http://www.paperella.lv/index.php/izgatavosana>

Foto: LNVM.

Mākslinieka Jāzēpa Pīgožņa ģimenes dāvinājumi

Aizvadītajā gadā LNVM Etnogrāfijas nodaļa ieguva unikālu dāvinājumu – divas Valtera Hirtes (1913 – 1983) grieztās kokskulptūras. Hirte bija īpaša personība – kokgriezējs, domātājs un stāstnieks, kura 100 gadu jubilejas atceri atzīmēja 2013. gadā. Savu mūžu aizvadījis Mazsalacas pusē. Darba gaitās bijis mežstrādnieks, un tas arī Meistaru tuvinājis dabai un kokam. Taču galvenā loma viņa radošajā virzībā bija Tūteres ozolam – visu laiku iespaidīgākajam Latvijas dižkokam. Kad 1967. gada vētra tūkstošgadīgo ozolu nogāza, no tā koksnes tapa lielākā daļa Hirtes kokgriezumu.

Līdz šim LNVM krājumā bija četrpadsmit viņa kokskulptūras. Lielākajai daļai no kokā grieztajiem tēliem savulaik bijis Meistara uzrakstīts stāsts, kurā paustas darbos ieliktais domas – par Mazsalacas apvidus notikumiem un cilvēkiem, par vēroto un pieredzēto, par paša iztēles radīto.

Tagad kolekciju papildina vēl divas skulptūras – sēdošs velns un sievietes kailfigūra ar smilgu slotiņu rokā. Velna tēlam zem kreisās pēdas ir izurbts dobums, kura dziļumā atradās cieši, jo cieši sarullēta papīra lapiņa ar

Meistara rakstītu tekstu: „Šis velns agrāk dzīvoja Veckaktiņa purvagrāvī.

Kurš (tātad, šis velns) 1927. gada pavasarī ierāva Ābelitem zirgu. Uz palīgā saucienu es ierados pirmais, maz, bet tomēr drusku varēju (palīdzēt), lai Ābelītis izmisīgi turpinātu saukt palīgā. Jāsaka, ka pirmo reizi redzēju cilvēku tik izmisīgu sejā. Kad atsteidzās vīri no Dožena mājām, tad jau zirgu, kuram visu laiku bija tikai galva redzama virs izkurcējušā ledus, izvilka uz ceļu. Un tad sākās skriešana. Zirgs, kurš nespēja skriet nosalis, bet Ābelītis no pārkaršanas cīņas izmisumā”. Tā kā neko ļaunu šis velns vairs nav izdarījis, arī toreiz traģēdija nenotika, tad ļāvu, lai iet. Rīgā dzīvošot pie Jāzēpa, ar kuru 1975. g. 19. VI septiņas stundas cīnījāmies pārmocījušies ne mazāk, kā toreiz Ābelītis. Lai kad būs ziemas garā tumsa, varētu atcerēties vasaras silto gaismu, pārdomādami visu to labo, meklēdami un atrazdami. Zināms, ka vēl un vēl būs dienas, lai arī kurā vidē strādāsim, aizmirsdami apkārtni.”

No zīmītes, kuru no dobuma zem velna pēdas atbrīvoja tikai ar muzeja restauratoru palīdzību, tapa skaidrs, kāpēc šim velnam tāds maigs zirga purniņš, un kā šis velns nonācis pie V. Hirtes drauga, gleznotāja Jāzēpa Pīgožņa (1934 – 2014).

Arī otru kokskulptūru „Sieviete ar niedru slotiņu” muzejs saņēma kā

dāvinājumu no Ievas Pīgoznes, Jāzēpa Pīgožņa meitas.

Viņas dāvināts ir vēl kāds vērtīgs jaunieguvums – Latgales podniecības vecmeistara, arī tīrradņa, Ādama Kāpostiņa 20. gadsimta 70. gadu nogalē darinātais „vāzaunieks” – varens Latgales puķu pods.

Attēlos: augšā – kokskulptūra „Veckaktiņu” purvagrāvija velns. Koks, Tūteres ozols. h 30 cm.

V. Hirte. Mazsalaca. 1975. g.; pa labi – kokskulptūra „Sieviete ar niedru slotiņu” (īstais nosaukums nav zināms). Koks. h 77 cm. V. Hirte. Mazsalaca. 1970. – 1983.; pa kreisi – puķu pods. Ripas keramika. Māls. h 21,5 cm. Ādams Kāpostiņš. Rēzeknes apriņķis. Puša. 20. gs. 70. gadi. Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM.

LNVM nodoti „Baltijas ceļa stāsti”

Atzīmējot Baltijas ceļa 25. gadadienu, UNESCO Latvijas Nacionālā komisija sadarbībā ar partneriem Latvijā, Lietuvā un Igaunijā 2014. gadā īstenoja projektu „Baltijas ceļa stāsti”. UNESCO starptautiskajā reģistrā „Pasaules atmiņa” jau ir iekļauti šā notikuma dokumentārā

mantojuma nozīmīgākie dokumenti, kas atspoguļo akcijas organizēšanu un norisi. Aizvadītajā jubilejas gadā dokumentēšanā tika iekļautas arī individuālās pieredzes, stiprinot Baltijas valstu iedzīvotāju kopīgo sociālo atmiņu un nododot to nākamajām paaudzēm. Visi projekta laikā savāktie atmiņu stāsti (arī Latvijas skolēnu savāktie) tika apkopoti „Baltijas ceļa” 25. gadadienai veltītā kolekcijā, ko 16. decembrī nodeva glabāšanai Latvijas

Nacionālajā vēstures muzejā kā nozīmīgu vēsturiska mantojuma daļu. Daži no stāstiem apkopoti elektroniskā izdevumā <http://www.thebalticway.eu/publikacija/> Attēlos: *svinīgajā pasākumā 16. decembrī LNVM (augšā) – „Baltijas ceļa” dalībnieki – spilgtāko stāstu autori; pa labi – UNESCO LNK ģenerālsekretāres p.i. Baiba Moļņika un LNVM direktora vietniece zinātniskajā darbā Irina Zeibārte; kultūras ministre Dace Melbārde. Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM.*

Meksikāņu mākslinieka darbu izstādes atklāšana „Dauderos”

3. decembrī LNVM nodaļā „Dauderi” starptautisku atzinību guvušā tēlnieka un grafiķa Horhe Marina (*Jorge Marín*) darbu izstādi „Ķermeņa valoda”. Pēdējos gados viņa darbi izstādīti muzejos un galerijās Eiropā un Amerikā un Krievijā.

Izstāde „Dauderos” apskatāma līdz 2015. gada 23. janvārim.

Attēlos: *pa kreisi – Horhes Marina grafika; pa labi –*

izstādes atklāšanā LNVM nodaļas „Dauderi” vadītāja Anna Zeibārte, LNVM direktora vietniece zinātniskajā darbā Irina Zeibārte un Meksikas goda konsuls Latvijā Karloss Arredondo Martiness. Foto: LNVM.

Uzņem sadarbības partnerus

2015. gada pirmajā pusē, kad Latvija būs prezidējošā valsts Eiropas Savienības (ES) Padomē, kultūras programmā Latviju ārvalstīs pārstāvēs arī LNVM sadarbībā ar "Rīga 2014" veidotā izstāde „Dzintars – Baltijas jūras dārgakmens”. No 14. aprīļa līdz maija beigām tā būs apskatāma Baltkrievijas Nacionālajā vēstures muzejā Minskā, bet no jūnija – Kijevas pilsētas vēstures muzejā Ukrainā. Šā iemesla dēļ 8. un 9. decembrī Rīgu apmeklēja Kijevas pilsētas vēstures

muzeja direktore Larisa Bulavina un Kijevas pilsētas A. Puškina muzeja direktore Natālija Tišajeva. Vizītes galvenais mērķis bija iepazīšanās ar LNVM vadību un izstādes “Dzintars – Baltijas jūras dārgakmens” apskate.

Kijevas pilsētas vēstures muzejs dibināts pirms 32 gadiem un tā krājumu veido gan arheoloģiskajos izrakumos iegūtie artefakti, gan pašu pilsētnieku muzejam nodotie priekšmeti.

Kolekcijās ir apmēram 250 000 priekšmetu, no kuriem senākie datējami ar 5.–6. gadsimtu. Tomēr dzintara muzeja eksponātu vidū nav, tādēļ kijevieši ar prieku uzņēmsot LNVM dzintara izstādi.

Attēlos: augšā – izstādē "Dzintars - Baltijas jūras dārgakmens". Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM; pa kreisi – LNVM mākslinieks Ģirts Boronovskis, direktora vietniece Irina Zeibārte un Kijevas pilsētas vēstures muzeja direktore Larisa Bulavina. Foto: EU2015.LV

Atskats uz aizvadīto gadu

29. decembrī LNVM darbinieki jau tradicionāli sanāca kopā, lai atskatītos uz gada laikā paveikto un vadītu aizejošā vecā gada mirkļus draudzīgā gaisotnē. Apkopojumu par 2014. gada svarīgākajiem notikumiem muzeja dzīvē sniedza LNVM direktora vietniece zinātniskajā darbā Irina Zeibārte, savukārt LNVM direktors Arnis Radiņš konceptuāli definēja pārmaiņas, kas līdz ar aiziešanu skārušas Latvijas Nacionālo vēstures muzeju: vecā muzeja vairs nav, sākusies jauna dzīve.

Attēlos: pa kreisi – LNVM direktora vietniece zinātniskajā darbā Irina Zeibārte, pa labi – LNVM direktors Arnis Radiņš.

Ikgadējā Latvijas muzeju direktoru sanāksme

Kultūras ministrijas Muzeju nodaļas organizētā Latvijas muzeju direktoru un vadītāju ikgadējā sanāksmē 17. decembrī notika Latvijas Nacionālajā vēstures muzejā – LNVM jaunajās pagaidu krājuma telpās Lāčplēša ielā 106/108. Pirms un pēc sanāksmes daudzi no sanāksmes dalībniekiem izmantoja iespēju iepazīties ar jauniekārtotajām krājuma glabātavām un darba telpām. Sanāksmē par kultūras nozares prioritātēm stāstīja KM Kultūrpolitikas ieviešanas departamenta direktore Jolanta Treija, par muzeju nozares

aktualitātēm runāja KM Muzeju nodaļas vadītājs Jānis Garjāns, par Latvijas muzeju kopprojektu – izstādi Latvijas simtgadei – vēstīja LNVM direktors Arnis Radiņš. Tika pārrunāta arī muzeju organizāciju informācija.

Attēlā: muzeju direktorus ikgadējā sanāksmē uzrunā Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Muzeju nodaļas vadītājs Jānis Garjāns. Fotogrāfs Roberts Kaniņš, LNVM.

piedāvājumi

Ceļojošās izstādes skolām, bibliotēkām, sabiedriskām iestādēm

Latvijas Nacionālais vēstures muzejs skolām, bibliotēkām, sabiedriskām iestādēm piedāvā šādas ceļojošās izstādes:

1. „Latvija: Tauta. Zeme. Valsts”;
2. „Latvija Neatkarības kara laikā. 1918. – 1921.”;
3. „Baltijas brīvības ceļš”;
4. „Patiesība par Lielvārdes jostu?”;
5. „Rīgas naudai - 800”;
6. „Mēs, tauta”;
7. „Valsts prezidenta institūcija Latvijā”;
8. „Kas pagātņi pētī, tas nākotņi svētī. Pieminēkļu valdei – 90”;
9. „Ceļā uz Latvijas brīvību”;
10. „Baltijas brīvības ceļš”.

Ceļojošo izstāžu eksponēšana - EUR 7,11 dienā. Izstādi uzliek un noņem muzeja darbinieki. Transportēšana iespējama vieglajā auto.

Muzejpedagoģiskās programmas un ekskursijas skolām 2014./2015. m.g.

LNVM muzejpedagoģiskās programmas muzeja ekspozīcijas un izstāžu zālēs Rīgā, Brīvības bulvārī 32.

Ekskursijas izstādēs:

1. „Dzintars – Baltijas jūras dārgakmens” (darba lapa);
 2. „Baltijas brīvības ceļš” (vēstures avotu krājums un darba lapa).
-
1. „**Kas ir muzejs?**” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni iepazīstas ar muzeja daudzveidīgajām funkcijām, ar dažādām senlietām, kuras glabājas muzejā, uzzina par dažādu muzeja speciālistu – arheologu, etnogrāfu, numismātu u.c. darba specifiku; darba lapas). 1.- 6.kl.
 2. „**Mana mīlākā rotaļlieta**” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni uzzina, ar kādām rotaļlietām bērni spēlējās pirms 10, 100 un 1000 gadiem). S/sk.
 3. „**Kā dzīvoja senie ļaudis?**” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā iepazīst Latvijas senvēsturi, kopā ar gidu veido laika līniju no priekšmetiem, kas raksturo akmens, bronzas un dzelzs laikmetu). 1. – 6.kl.
 4. „**Senā skola**” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni uzzina, kā mācījās zemnieku bērni 19. gs., iepazīst dažādus priekšmetus, kuri raksturo skolu pirms 100 un vairāk gadiem). S/sk., P/sk.
 5. „**Mana Latvija**” (muzejpedagoģiskā programma, kurā skolēni uzzina par LR dzimšanas dienu un Lāčplēša dienu; darba lapas). S/sk., P/sk.
 6. „**Viduslaiku bruņinieki**” (muzejpedagoģiskā programma, kuras laikā skolēni uzzinās par Rīgas pils vēsturi, bruņinieku ieročiem, dzīvesveidu. Skolēniem būs iespēja iejusties nelielā bruņinieku svētku ainā, izmantojot viduslaiku tērpu un apbruņojuma atdarinājumus). P/sk.

7. **„Mode un uzvedības kultūra 17. – 20. gs”** (muzejpedagoģiskā programma; darba lapas). P/sk., V/sk.
8. **„Ražots Latvijā”** (muzejpedagoģiskā programma par LR saimniecības, īpaši rūpniecības, attīstību). P/sk., V/sk.
9. **„Padomju cilvēka ikdienas dzīve 20. gs. 40. - 80. gadi”** (muzejpedagoģiskā programma, kurā izmantotas fotogrāfijas u.c. priekšmeti no LNVM krājuma). P/sk., V/sk.
10. **„Latvijas senvēsture”** (tematiskā ekskursija ekspozīcijā, kuras laikā, varēs iepazīt Latvijas senvēsturi, sākot ar pirmajām liecībām par senākajiem iedzīvotājiem Latvijas teritorijā līdz 13. gs. Ekspozīcijā izstādīti izcilākie arheoloģiskajos izrakumos iegūtie priekšmeti, kas liecina par mūsu senču materiālo un garīgo kultūru vairākus tūkstošus gadu senā pagātnē; darba lapas). P/sk., V/sk.
11. **„Latvijas Republika 1918. – 1940. g.”** (tematiskā ekskursija ekspozīcijā, kuras laikā uzzina par Latvijas Republikas vēsturi starpkaru periodā (1918.-1940.) – valsts pasludināšanu, Neatkarības karu, valsts politisko, saimniecisko un kultūras attīstību; darba lapas). P/sk., V/sk.
12. **„Latvija Neatkarības kara laikā”** (tematiskā ekskursija ekspozīcijā, kuras laikā, izmantojot LNVM krājuma fotogrāfijas u.c. avotus, skolēni uzzina par nozīmīgajiem 1918. – 1920. gada vēstures notikumiem). P/sk., V/sk.
13. **„Latvijas valstiskās neatkarības zaudēšana. Totalitāro okupācijas režīmu represijas pret Latvijas iedzīvotājiem 1940.-1953. gads”** (tematiska ekskursija ekspozīcijā, kurā izmantotas fotogrāfijas u.c. vēstures avoti no LNVM krājuma; darba lapas). P/sk., V/sk.
14. **„Latvija laika posmā no valsts dibināšanas līdz mūsdienām”** (vēstures notikumu un procesu apskats, izmantojot fotogrāfijas, rakstītos vēstures avotus un vēstures literatūru, lai gatavotos eksāmenam vēsturē). P/sk., V/sk.

„Dauderu” muzejpedagoģiskās programmas

1. **„Dauderu pasakas”** (programma, kurā ar dažādu uzdevumu palīdzību skolēni iepazīstas ar latviešu folkloras mantojumu). S/sk., P/sk.
2. **„Dauderu stāsti”** (programma, kurā skolēni iepazīstas ar interesantiem un neparastiem priekšmetiem no Dauderu krājuma, to stāstiem). P/sk.
3. **Izstādē „Divas dienas Kārļa Ulmaņa dzīvē”**.

Āraišu arheoloģiskā muzejparka muzejpedagoģiskās programmas

1. **“Akmens laikmets Latvijas teritorijā”** P/sk.
2. **“Izdzīvo teiku pasauli”** Pirmsskola, S/sk.

Informācija, ekskursiju un muzejpedagoģisko programmu pieteikšana:

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS Brīvības bulvārī 32.

Tālrunis: 67221357. Darba laiks: pirmdien – slēgts, otrdien – svētdien no 10.00 līdz 17.00.

LNVM nodaļa „DAUDERI” Sarkandaugavas iela 30, Rīga. Tālrunis: 67392229.

Darba laiks: pirmdien, otrdien – slēgts; trešdien - svētdien no 10.00 līdz 17.00.

LNVM nodaļa ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKAIS MUZEJPARKS Āraiši, Amatas novads.

Tālrunis: 64107080. Līdz 1. novembrim pirmdien – svētdien no 9.00 līdz 19.00.

No 1. novembra pirmdien, otrdien – slēgts, trešdien – svētdien no 9.00 līdz 16.00.

LNVM nodaļa „TAUTAS FRONTES MUZEJS” Vecpilsētas iela 13/15, Rīga. Tālrunis:

67224502. Darba laiks: svētdien, pirmdien – slēgts; otrdien – sestdien no 10.00 līdz 17.00.

Muzejpedagoģiskās programmas apmeklējuma cenrādis:

- **EUR 0.71** skolēniem, **EUR 2.85** pieaugušajiem.
- Muzejpedagoģiskās programmas vadīšana latviešu valodā un krievu valodā pirmskolas, sākumskolas un pamatskolas grupām **EUR 7.11**.
- Muzejpedagoģiskās programmas vadīšana latviešu valodā vidusskolas grupām **EUR 7.11**.
- Muzejpedagoģiskās programmas vadīšana krievu valodā vidusskolas grupām **EUR 14.23**.
- Grupām **virs 10 cilvēkiem – atlaide 10%**.
- **Grupās vadītājam un 3 pavadošajām personām apmeklējums bez maksas**.
- **Pirmsskolas** vecuma bērniem **bez maksas**.

Cenrādis

Cenrādis			
	Muzeja pamatekspozīciju, izstāžu un teritorijas apmeklējums		
1.1.	PAMATEKSPŌZĪCIJAS APMEKLĒJUMS (ar PVN) EUR		
1.1.1.	Pieaugušajiem	1 persona	2,85
1.1.2.	Skolēniem	1 persona	0,71
1.1.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,42
1.1.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem)	1 apmekl.	3,56
1.2.	MUZEJA VEIDOTAS IZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN) EUR		
1.2.1.	Pieaugušajiem	1 persona	2,85
1.2.2.	Skolēniem	1 persona	0,71
1.2.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,42
1.2.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmekl.	3,56
1.3.	VIESIZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN) EUR		
1.3.1.	Pieaugušajiem	1 persona	2,85
1.3.2.	Skolēniem	1 persona	0,71
1.3.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	1,42
1.3.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmekl.	3,56
1.4.	PAMATEKSPŌZĪCIJAS UN MUZEJA VEIDOTU TEMATISKU IZSTĀŽU APMEKLĒJUMS (ar PVN) EUR		
1.4.1.	Pieaugušajiem	1 persona	4,27
1.4.2.	Skolēniem	1 persona	1,14
1.4.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	2,13
1.4.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmekl.	5,41
1.5.	Ekskursija muzeja krātuvē (grupā līdz 10 personām)	1 persona	14,23
1.6.	Gida pakalpojumi muzeja ekspozīcijās un izstādēs (grupā ne vairāk kā 30 personas) līdz 60 minūtēm		
1.6.1.	latviešu valodā	1 grupa	7,11
1.6.2.	svešvalodā (angļu, krievu, vācu valodā, izņemot krievu valodu 1.-9.klašu skolēniem)	1 grupa	14,23
1.6.3.	krievu valodā 1.-9.klašu skolēniem	1 grupa	7,11
1.7.	„DAUDERU” PARKA BRĪVDABAS IZSTĀDES APMEKLĒJUMS (ar PVN) EUR		
1.7.1.	Pieaugušajiem	1 persona	0,71
1.7.2.	Skolēniem	1 persona	0,28
1.7.3.	studentiem, pensionāriem	1 persona	0,57
1.7.4.	ģimenes biļete (1-2 pieaugušie ar 1-2 bērniem vai viena daudz bērnu ģimene)	1 apmekl.	1,00
1.7.5.	„Dauderu” parka vai Āraišu arheoloģiskā muzejparka izmantošana tematiskam pasākumam ar muzejisku saturu	1 stunda	14,23

pamatinformācija

LATVIJAS NACIONĀLAIS VĒSTURES MUZEJS (LNVM)

ir trešais vecākais muzejs Latvijā un vienīgais Latvijas vēstures muzejs pasaulē. Kopš dibināšanas 1869. gadā, LNVM ir kļuvis par lielāko latviešu tautas muzejisko vērtību krātuvi - tā kolekcijās ir vairāk nekā miljons priekšmetu: arheoloģiskajos izrakumos iegūtas senlietas, rotu un monētu depozīti, tautastērpi, tradicionālie darbarīki, tautas lietišķās mākslas darinājumi, sadzīves priekšmeti, fotogrāfijas, dokumenti, kartes, gravīras, gleznas u. c. Latvijas vēstures liecības. Muzeja misija ir Latvijas valsts un tautas interesēs vākt, saglabāt, pētīt un popularizēt Latvijas un pasaules garīgās un materiālās kultūras liecības no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām, kam ir arheoloģijas, etnogrāfijas, numismātikas, vēstures vai mākslas vēstures nozīme. LNVM organizē izstāžu darbību Latvijā, veido ceļojošās izstādes, sadarbojas ar Latvijas skolām, iestādēm, izdod rakstu krājumus un citas publikācijas.

Latvijas Nacionālā vēstures muzeja nodaļas ir Āraišu arheoloģiskais muzejparks, „Dauderi” un Tautas frontes muzejs.

ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKO MUZEJPARKU veido 9.-10. gs. latgaļu nocietināta dzīves vieta – ezerpils (valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis) un tās rekonstrukcija, 14.-17. gs. viduslaiku pilsdrupas (valsts nozīmes arheoloģijas piemineklis), un teritorija ar akmens un bronzas laikmeta mājokļu rekonstrukcijām, kuri izvietoti 12 ha lielā teritorijā Āraišu ezera krastā netālu no Cēsīm. Kopš 20. gs. 90. gadu sākuma to attīstīja kā Baltijā pirmo brīvdabas arheoloģisko muzeju. Citu līdzīgu muzeju vidū Eiropā Āraišu arheoloģiskais muzejparks izceļas ar unikāliem arheoloģiskiem atradumiem, rekonstrukcijas atrašanos oriģinālā vidē un Vidzemei raksturīgo, labi saglabājušos kultūrvēsturisko ainavu, kas pozitīvi kontrastē ar mūsdienu urbāno vidi.

„**DAUDERI**” izvietoti vēsturiskā ēkā Sarkandaugavā - bijušā "Waldschlösschen" īpašnieka Ādolfa fon Bingnera ģimenes villā. Jau laikabiedri to atzinuši par vienu no glītākajām Rīgas privātmājām. No 1937. līdz 1940. gadam tā kalpoja par Valsts un Ministru prezidenta Kārļa Ulmaņa vasaras rezidenci.

Pateicoties trimdas mecenāta un kolekcionāra Gaida Graudiņa ieinteresētībai, 1990. gadā tika izveidots Latvijas Kultūras muzejs „Dauderi”. 2010. gadā muzejs kļuva par LNVM nodaļu. „Dauderi” piedāvā ne vien izstādes, bet arī izīrē telpas un brīvdabas teritoriju dažāda rakstura pasākumiem.

TAUTAS FRONTES MUZEJS ir viena no Latvijas jaunāko laiku vēstures liecību krātuvēm, kurā atrodams unikālu priekšmetu un dokumentu kopums, kas vēstī par Latvijas tautas neatkarības centieniem 20. gadsimta nogalē, kas tautas atmiņā iemūžināta kā Latvijas trešā Atmoda. Muzejs glabā vēsturiskās liecības par lielāko Latvijas valstiskās neatkarības atjaunošanas perioda tautas kustību – Latvijas Tautas fronti, atainojot Atmodas laika vēsturiskos procesus, notikumus un to dalībniekus.

LNVM

<http://www.draugiem.lv/www.lnvm.lv>

https://twitter.com/LV_vest_muzejs

<http://www.facebook.com/latvijasnacionalais.muzejs>

<http://youtube.com/LNVMRigaspils>

ĀRAIŠU ARHEOLOĢISKAIS MUZEJPARKS

<http://www.facebook.com/araisi.lakefortress>

<https://twitter.com/araisimuseum>

flickr.com - Araisi Iron Age Lake Fortress; vimeo - AraisiLake fortress.

„DAUDERI”

https://twitter.com/Dauderi_LNVM

<http://www.facebook.com/dauderi.lnvm>

<http://www.draugiem.lv/www.dauderi.lv>

© Latvijas Nacionālais vēstures muzejs, 2015